

O93, f. 24vb; V630, f. 57ra; N442, f. 54vb; I83, f. 119ra; VD38, f. 112va; SG670, p. 233a; P9629, f. 31r; Bcan4, f. 91r; E97, f. 63rb; P102; BII13, f. 100ra; S105, f. 87v

CUIUS^a SUPRA SEVERO EPISCOPO^b DIRECTA^c.

5

Bcan4: I

P102; *BII13*: II De auctoritate sedis apostolice et reverentia minorum ad^d maiores et dilectione maiorum in minores

[H. 2] <BII13, f. 100rb> Dionysius^e episcopus Severo episcopo^f salutem.

10

Olim et ab initio^g tantam^h percepimusⁱ a beato Petro apostolorum^j principe fiduciam, ut habeamus

2. Dionysius-Brief,5 ^a *Überschrift*] EPISTOLA DIONISII PAPAE DE PRIVILEGIO SEDIS APOSTOLICAE *SG670*; *Überschrift fehlt P102*; *BII13*; *S105* | ^b EPISCOPO] EPISCOPO DIONISII (DIONISII *korr. aus* DIONISI *I83*) PAPE *I83*; COEPISCOPO *E97* | ^c DIRECTA] Directa Dionisii pape *Bcan4* **8** ^d ac *P102* **9** ^e ionisius *S105* **10** ^f episcopo] COEPISCOPO *E97* **11** ^g initio *korr. aus* intio *BII13* | ^h tanta *O93*; *S105* | ⁱ percepimus *korr. aus* percipimus *N442* **12** ^j apostolo *SG670*; *S105*

2. Dionysius-Brief,11–15 Olim...emendare] init. Leon. M. ep. 43. (1, 907). Cf. Zeph. 10, Lib. 1 **11–44** Olim...praepositus] Eadem leguntur in Bonifac. II. pp. ep. 1.

] **Coll. Ans. ded. 1. I,21 (44–71** Quia...facias); **2. III,111 (78–99** Crimina...auctoritatem); **3. II,134 (78–107** Crimina...festinemus)

Burchard 1. III,43 (49–71 De...facias)

Sentenzen 1. c. 79 (78–89 Crimina...debet)

Anselm v. Lucca 1. II,38 (11–15 Olim...emendare); **2. I,14 (11–25** Olim...singulorum); **3. V,63 (49–67** De...accipiat); **4. VII,105 (58–59** Ecclesias...dedimus); **5. III,61 (78–99** Crimina...auctoritatem); **5. III,9 (90–99** alieni...auctoritatem)

Bonizo 1. IV,60 (11–15 Olim...emendare); **2. Bonizo, IV,107 (49–72** De...praeceptio); **3. V,26 (58–67** Ecclesias...accipiat)

Coll. trip. 1. A I,23,1 (18–28 Ad ... servaret); **A I,23,2 (49–72** De ... praeceptio)

Ivo, Decr. 1. III,47 (49–71 De...facias); **2. V,288 (86–94** Nemini...debemus)

Ivo, Pan. 1. II,42 (49–67 De...accipiat); **2. IV,87 (86–89** Nemini...debet); **3. IV,69 (86–89** Nemini...debet); **4. IV,70 (90–94** Similiter...debemus); **5. IV,88 (90–94** Similiter...debemus)

Polycarpus 1. I,2,5 (11–25 Olim ... singulorum); **2. IV,32,48 (58–72** Ecclesias...praeceptio); **3. V,1,23 (78–99** Crimina ... auctoritatem)

Sig. in drei Büchern 1. I,1,4 (11–25 Olim ... singulorum); **2. II,32,104 (78–99** Crimina ... auctoritatem)

Gratian 1. C. XIII q. 1 c. 1 (49–67 De...accipiat); **2. C.II, q.7, c. 23 (90–99** alieni...auctoritatem)

auctoritatem universali ecclesiae auxiliante domino
 subvenire^k et, quicquid nocivum est, auctoritate
 15 apostolica corrigere et emendare.

V630: Quod reverentiam minores potioribus et potiores minoribus
 exhibere debeant^l

Ad^m hoc enim divinae dispensationisⁿ ° <SG670, p.
 233b> provisio^p ° q gradus et diversos constituit ordines
 20 esse distinctos^r, <Bcan4, f. 91v> ut, dum reverentiam^s
 t minores^u potioribus^v w exhiberent et potiores
 minoribus dilectionem impenderent, <V630, f. 57rb>
 <VD38, f. 112vb> una^x concordia^y fieret ex diversitate
 contextio^z a b et^c recte^d officiorum generetur^e f
 25 administratio^g h singulorum. Neque universitas alia
 poterat ratione subsistereⁱ j, nisi huiusmodi magnus
 <I83, f. 119rb> eam^k differentiae ordo servaret.

Bcan4: De dignitatum distinctione

Quia vero creatura in una eademque aequalitate^l
 30 gubernari vel vivere non potest, caelestium militiarum^m
 n exemplar^o nos instruit, quia^p, dum sint angeli, sint^q

14 ^k am Rande auxiliari VD38 17 ^l debeant korr. aus debeat
 V630 18 ^m am Rande z V630 | ⁿ am Rande Ordinationis VD38 | °
 dispensationes I83 19 ^p am Rande providentia curatio VD38 | ^q
 provisio korr. aus pro iustitia P9629; provisos SG670; S105;
 provisio korr. aus proviso E97 20 ^r am Rande diversos VD38 | ^s
 am Rande Honorem VD38 21 ^t reverentia Bcan4 | ^u minores korr.
 aus minoris Bcan4 | ^v am Rande Maioribus VD38 | ^w prioribus
 SG670; S105 23 ^x unam P102 | ^y concordiae I83; VD38; P102;
 BIII3 24 ^z am Rande Coniunctio colligatio VD38 | ^a contextionis
 korr. aus contextio V630 | ^b contextio et] et contextio E97 | ^c et
 korr. aus e VD38 | ^d recta E97 | ^e am Rande ageretur VD38 | ^f
 gereretur I83; VD38; SG670; Bcan4; E97; P102; BIII3; S105
 25 ^g am Rande Servitium VD38 | ^h administratio] et ministratio,
 interlinear ad SG670; administratio korr. aus administretur P102;
 et ministratio S105 26 ⁱ am Rande permanere VD38 | ^j subsistere
 korr. aus subsistinare BIII3 27 ^k ea S105 29 ^l qualitate V630;
 equalitatem P9629 30 ^m am Rande servitutum VD38 31 ⁿ
 militiarum korr. aus militarum P102 | ° am Rande Similitudo
 VD38 | ^p am Rande De dignitatum distinctione I83 | ^q sint korr.
 aus sin VD38

18–44 Ad...praepositus] Greg. M. ep. V. 54. (2, 783.)

2. Dionysius-Brief,13 universali] universalis BS₁ 13–14 auxiliante...
 subvenire] subvenire auxiliante Domino AL₁ 14–15 auctoritate...
 apostolica] apostolica auctoritate AL₁ 18 enim] fehlt CT₁
 dispensationis] dispositionis 3L₁ 19 et] fehlt CT₁ 19–20 ordines...
 esse] ordinesque CT₁ 23 concordia] concordiae AL₂; PG₁; 3L₁
 24 contextio] contextio CT₁ | generetur] gereretur AL₂; CT₁; PG₁; 3L₁

archangeli^r, liquet^s ^t, quia non aequales^u sunt, sed in potestate^v et^w ordine, sicut nosti, differt alter ab altero. Si ergo inter hos, qui sine peccato sunt, ista constat^x esse^y distinctio, quis^z hominum abnuat^a huic se libenter dispositioni^b submittere^c? Hinc etenim pax <E97, f. 63va> et caritas^d mutua^e se vice^f complectuntur^g et manet firma concordiae^h in alternaⁱ et deo placita dilectione <SG670, p. 234a> sinceritas^j.

Bcan4: III

P102; *BIII3*: II De ecclesiis parrochianis

[H. 3] Quia igitur^k unumquodque^l tunc salubriter^m ⁿ completur officium, cum fuerit unus, ad quem possit recurri praepositus.

N442; *V630*; *S105*: De ecclesiis parrochianis

I83: Ut ecclesie singule singulis dentur presbyteris <P9629, f. 31v> De^o ecclesiis ergo^p parrochianis, unde apostolicam sedem consulere voluisti, qualiter sint custodiendae per^q Cordobensem^r provinciam^s ac dividendae sacerdotibus^t, <VD38, f. 113ra> nihil tuae caritati melius nobis videtur intimare^u, quam ut sequaris, <BII13, f. 100va> quod nos in Romana <N442, f. 55ra> ecclesia nuper^v egisse^w cognoscitur.

P9629: De ecclesiis et presbiteris

Bcan4: Ut ecclesie singule singulis dentur presbiteris

32 ^r archangeli] rchaangeli *korr.* aus angeli *Bcan4* | ^s am *Rande* Manifestum est *VD38* | ^t licet *P102* | ^u equale *P102* **33** ^v potestate *korr.* aus potesta *VD38* | ^w et] et in *N442* **34** ^x constet *O93* **35** ^y esse *fehlt* *E97* | ^z quis *P9629* | ^a am *Rande* Rennuat contradicat *VD38* **36** ^b dispositionis *P102* | ^c am *Rande* Subiugere supponere *VD38* **37** ^d veritas *E97* | ^e mutua *korr.* aus mutuas *P9629* | ^f vicem *I83*; invicem *P102* **38** ^g am *Rande* Diligant amore constringant *VD38* | ^h concordia *SG670*; *S105*; condordiaie *korr.* aus concordia *Bcan4* | ⁱ alena *N442* **39** ^j am *Rande* puritas mentis *VD38* **42** ^k igitur *fehlt* *E97* | ^l unumquodcumque *Bcan4*; unumquodque *korr.* aus unumquoque *BIII3* | ^m am *Rande* sane perfecte *VD38* | ⁿ salubriter *korr.* aus salibriter *S105* **47** ^o am *Rande* drei Punkte *N442* | ^p vero *I83*; *Bcan4* **49** ^q per Cordubensem provinciam ac dividendae *fehlt* *BIII3* | ^r cordobensem *N442*; *SG670*; *Bcan4*; *E97*; *P102*; *BIII3*; cordubensem *korr.* aus cordobensem *V630*; cordebensem *I83* | ^s provinciam *korr.* aus proviciam *VD38* **50** ^t sacerdotibus] sacerdotibus ut ecclesie singule singulis dentur sacerdotibus *Bcan4* **51** ^u am *Rande* significare *VD38* **53** ^v am *Rande* paucos ante *VD38* | ^w gisse *N442*; egisse *korr.* aus egisset *V630*

47 ergo] *fehlt* *CT*₂ **49** per...provinciam] *fehlt* *DB*₁; *BS*₂ **50** dividendae] providende *ID*₁ **51** intimare] intimari *CT*₂

Ecclesias^x <I83, f. 119va> vero singulas^y singulis
 presbyteris dedimus, parrochiasque^z et cimiteria eis
 divisimus et unicuique ius^a proprium habere^b statuimus
 ita videlicet^c, ut nullus alterius^{d e f} parrochia
 60 terminos^g aut^h ius invadat, sed unusquisqueⁱ suis
 terminis^j sit contentus^{k l}, et taliter^m ecclesiamⁿ et^o
 plebem sibi commissam custodiat, ut ante tribunal
 aeterni iudicis ex omnibus sibi commissis rationem
 <S105, f. 88r> reddat et non iudicium^p, sed gloriam
 65 pro suis actibus accipiat. Hanc quoque normam^q,
 carissime, te et omnes episcopos^r sequi convenit^s
 <SG670, p. 234b> et, quod tibi scribitur, omnibus,
 quibuscumque^t potueris, notum facias, ut non specialis,
 sed generalis^u fiat ista praeceptio.
 70 V630: Crimina que episcopis impingere sentimus per alios nullo
 modo fiant nisi per ipsos qui crimina intendunt
 P9629: Qualis esse debeat acusator
 Bcan4: IIII
 P102; BIII3: IIII A quibus debeant impingi episcopis crimina^v

56 ^x *am Rande* Nota V630 | ^y singulis BIII3 **57** ^z parrochiasque
 et cimiteria eis divisimus *fehlt* I83; VD38; SG670; Bcan4; P102;
 BIII3; S105 **58** ^a *am Rande* regens altari VD38 | ^b abere *korr*
aus are VD38 **59** ^c videlicet ut] ut videlicet Bcan4 | ^d *am Rande*
 altari VD38 | ^e alterios O93 | ^f alterius parrochia] parrochie
 alterius E97 **60** ^g terminis, *interlinear* o SG670; terminis S105 | ^h
 aut ius *fehlt* SG670; S105 | ⁱ unusquisque *fehlt* SG670; S105 **61** ^j
 terminis *fehlt* SG670; S105 | ^k *am Rande* Sufficiens VD38 | ^l
 contemptus S105 | ^m taliter *korr. aus* aliter BIII3 | ⁿ eclesia S105
 ° aut SG670; S105 **64** ^p *am Rande* condemnationem VD38 **65** ^q
am Rande Regulam VD38 **66** ^r episcopus P9629 | ^s *am Rande*
 oportet VD38 **68** ^t quicumque S105 **69** ^u generalis fiat *korr. aus*
 generalis SG670 **74** ^v crimine P102

56–58 Ecclesias... divisimus] c. 2. vit. Dion. in libr. pontif. **59–60** ita...
 invadat] conc. Herudf. c. 2. aut Ben. II. 166. **60–61** sed... contentus]
 Leon. M.ep. 14. c. 8. (1, 689.)

56 vero] *fehlt* IP₁; DG₁ | vero... singulas] *fehlt* AL₃; AL₄; BS₃
57 dedimus] dedimus. Require retro AL₄ (vgl. AL₃) | parrochiasque]
 parrochias BS₃; PG₂ **57–58** parrochiasque... divisimus] *fehlt* BS₂; ID₁;
 IP₁ **57** et] *fehlt* AL₃ **57–58** et... divisimus] *fehlt* DB₁ **57** eis] eius PG₂
60–61 suis... terminis] terminis suis AL₃; BS₃; CT₂; DG₁ **63** aeterni...
 iudicis] iudicis aeterni AL₃ **64** et] ut ID₁ **65** suis... actibus] actibus suis
 BS₃ | accipiat] percipiat AL₃; DG₁; recipiat PG₂ **68** potueris] potueritis BS₂

[H. 4] Crimina^w vero, quae episcopis^x impingere^y z
 dicis, per alios^a non sinas^b ullo modo fieri nisi per
 ipsos^c, qui crimina intendunt^d e, si tamen ipsi digni et
 irrepraehensibiles^f apparuerint et^g actis^h i docuerint
 publicis omni se carere suspicione^j ac inimicitia et
 irrepraehensibilem^k fidem conversationemque <O93, f. 80
 25ra> ducere.

I83: Non suscipiendi suspecti

Nemini^l enim de se^m confessoⁿ credere^o potest super
 crimen alienum, <VD38, f. 113rb> <I83, f. 119vb>
 quoniam eius^p omnisque rei professio^q periculosa est
 et admitti^r s non debet. 85

Similiter^t alieni erroris^u <V630, f. 57va> socium vel a
 sui voluntarie^v propositi^w x tramite^y recedentem aut
 sacris patrum^z regulis et constitutionibus^a
 inoboedientem suscipere non possumus nec debemus^b 90

75 ^w am Rande drei Punkte N442 | ^x episcopis] episcopis
 quosdam korr. aus episcopis SG670 | ^y am Rande inicere VD38 | ^z
 impingi korr. aus impingere Bcan4; impingi korr. aus impigi E97
76 ^a alias S105 | ^b am Rande Dimittas VD38 **77** ^c ipsas P102 | ^d
 am Rande obiciunt VD38; interlinear Rethorica scilicet intentio
 et depulsio SG670 | ^e intendit S105 **78** ^f inreprehensibiles korr.
 aus inreprehensibiles N442 | ^g et] et in SG670; S105 | ^h interlinear
 acta quoque verbum rethoricum est SG670 | ⁱ actibus I83; Bcan4
79 ^j supicione N442 **80** ^k inrepraehesibilem BIII3 **83** ^l am Rande
 Nota V630; E97; am Rande z V630; am Rande N SG670 | ^m
 seipso korr. aus se SG670 | ⁿ confessio VD38; S105;
 confessionem korr. aus confessio Bcan4; confessione P102 | ^o
 credi E97; credi korr. aus credere VD38; SG670 **85** ^p eius
 omnisque] omnis korr. aus eius omnisque VD38 | ^q professioni
 I83 **86** ^r am Rande Suscipi VD38 | ^s admitti korr. aus amitti
 SG670; amitti **87** ^t Similiter alieni korr. aus Alieni similiter
 O93 | ^u erroris korr. aus errores P102 **88** ^v voluntaria P102 | ^w
 am Rande Dispositionis Deiectionis habitus VD38 | ^x praepositi
 P9629; VD38 | ^y tramitem I83; tramitere S105 **89** ^z patrum korr.
 aus patum BIII3 | ^a am Rande Decretis praeceptis VD38 **90** ^b
 debemus korr. aus delemus SG670; delemus S105

75–77 Crimina...intendunt] l. Visig. Rom. Pauli rec. sent. V. 4. 12. aut
 Ben. III. 246. Cf. Vigin. 3, Luc. 2, Iul. 12. **78–81** et...ducere] Ben. I.
 401. (c. 13. conc. I. Arelat). Cf. Luc. 2, Vigin. 3, Iul. 12.
83–84 Nemini...alienum] Ennod. ep. I. 4. (p. 8). Cf. Iul. 12. (Steph. 11.)
85–86 quoniam...debet] interpr. c. 12. C. Th. IX. 1. aut Ben. III. 324. aut
 c. 30. Angilr. Cf. Steph. 11, Iul. 12.

75 vero] fehlt 74T₁; AL₅; PG₃; 3L₂ | impingere] impingi 74T₁ **77** ipsos]
 illos 74T₁ **79** publicis] publicis ab 74T₁; fehlt 3L₂ **83** enim] fehlt ID₂;
 IP₂; IP₃ | credere] credi 74T₁; AL₅; ID₂; IP₂; 3L₂ **85** eius...omnisque]
 fehlt 74T₁; PG₃; 3L₂ | omnisque...rei] fehlt IP₂ **89** sacris] sacrorum 3L₂
90 inoboedientem] non obedientem DG₂

nec impetire^{c d} recte credentes vel sanctorum patrum^e
 sanctionibus^{f g} obtemperantes permittimus, quia^h
 infames <SG670, p. 235a> omnes esse censemusⁱ, qui
 suam^j aut^k christianam praevaricant^l legem aut
 95 apostolicam^m vel regularemⁿ libenter postponunt^o
 auctoritatem.
 <BII13, f. 100vb> Haec^{p q} itaque, frater carissime,
 quae pro affectu^{r s} sacerdotalis nominis et honoris
 impendimus, tibi tuisque^t subditis^u et omnibus tenenda
 100 et aliis <E97, f. 63vb> nuntianda atque praedicanda
 mandamus, quibus et pietas ad utilitatem et sit^v ad
 fructum dilectio^w. Unde^x obiurgando^y, hortando^z,
 suadendo, blandiendo^a, consolando^b prodesse, quibus
 possumus, festinemus.

105

*Bcan4: V**P102; BIII3: V Qualis esse debeat lingua pastoris*

[H. 5] Lingua^e nostra bonis^d fomentum^{e f} sit, pravis
 aculeus^g. Tumidos^h retundat^{i j}, iratos mitiget^{k l}, pigros^m

91 ^c *am Rande* Accusari VD38 | ^d impetere V630; E97; impeti I83; VD38; *Bcan4*; P102; BIII3; S105; impetire] impeti ab eis *korr. aus* impeti SG670 | ^e patrum *korr. aus* patrum patrum SG670; patrum *korr. aus* patum BIII3 **92** ^f *am Rande* Institutionibus VD38 | ^g sanctionibus S105 | ^h *am Rande* Nota VD38 **93** ⁱ *am Rande* Iudicamus VD38 **94** ^j sua S105 | ^k aut *korr. aus* aut ut SG670; aut] aut ut S105 | ^l praevaricantur I83; VD38; SG670; *Bcan4*; P102; BIII3; S105 **95** ^m apostolica *Bcan4* | ⁿ regulam I83; *Bcan4* | ^o *am Rande* contemnunt VD38 **97** ^p *am Rande* z V630 | ^q Haec itaque *fehlt* SG670; S105 **98** ^r *am Rande* Devotione dilectione VD38 | ^s affectu *korr. aus* affecta V630 **99** ^t tuisque *korr. aus* tuique BIII3 | ^u subditi I83 **101** ^v sic *Bcan4* **102** ^w dilectio S105 | ^x Unde *korr. aus* Ude BIII3 | ^y *am Rande* Increpando VD38 | ^z hortando suadendo] suadendo hortando *Bcan4* **103** ^a blandendo VD38 | ^b consolaendo *korr. aus* consolando P9629; consulendo E97 **107** ^c Lingua *korr. aus* Linga N442 | ^d bonis *korr. aus* bnis VD38 | ^e *am Rande* nutrimentum VD38 | ^f frumentum SG670; S105 **108** ^g *am Rande* Stimulus punctio VD38 | ^h *am Rande* Superbos VD38 | ⁱ *am Rande* Reprimat VD38 ^j recundat I83 | ^k *am Rande* Rectificet VD38 | ^l metiget VD38 | ^m pigros *korr. aus* prigos P9629; prigos S105

97–119 Haec...consequamur] Greg. M.ep. IX. 107. (2, 1011). Cf. Anast. I. pp. ep. 1, Symm. syn. VI.

91 impetire] impetere AL₅; AL₆; 3L₂; DG₂ **92** obtemperantes] obtemperantem 3L₂ **93** esse] *fehlt* 3L₂ **94** praevaricant] prevaricantur AL₆; PG₃; 3L₂; DG₂ **95** libenter...postponunt] postponunt libenter DG₂

exacuetⁿ °, desides^p ^q hortando succendat^r, refugientibus
 suadeat^s, <I83, f. 120ra> asperis^t blandiatur, 110
 desperatos^u consoletur, ut, quia doctores dicimur^v,
 viam <VD38, f. 113va> salutis gradientibus <Bcan4,
 f. 92r> ostendamus^w. Simus^x in custodia vigilantes,
 aditus^y ^z contra hostis^a ^b insidias <SG670, p. 235b>
 solliciti^c muniamus^d. Et si quando perditam ovem de 115
 commissis^e gregibus error adduxerit^f ^g, toto^h illam
 annisuⁱ ^j ad^k caulas^l revocare dominicas contendamus^m,
 utⁿ de pastoris nomine, quod habemus, non
 supplicium, sed praemium^o consequamur.
 <N442, f. 55rb> Quia ergo in his omnibus divinae 120
 gratiae adiutorium^p ^q opus^r est, omnipotentis dei
 assiduis^s precibus clementiam exoremus, quatenus^t ad
 haec nobis operanda et velle^u tribuat et posse^v
 concedat^w atque in ea^x ^y nos via cum fructu boni
 operis, quam^z se pastor pastorum esse testatus est, 125

109 ⁿ *am Rande* excitet VD38 | ° *exacuat* N442; VD38; SG670; BIII3; S105; *exacuat korr. aus exacua* E97 | ^p *am Rande* Segens pigros VD38 | ^q *desides korr. aus desidet* E97 | ^r *succendat korr. aus succedat* E97 **110** ^s *suadeat korr. aus suadet* SG670; *suadet* S105 | ^t *Asperis korr. aus Aspris* VD38 **111** ^u *disperatos* O93; I83; VD38; Bcan4; S105; *desperatos korr. aus disperatos* N442; SG670; BIII3 | ^v *dicimus* I83; VD38; Bcan4 **113** ^w *ostendimus* N442 | ^x *Scimus* Bcan4 **114** ^y *am Rande* Divini secretis caelestibus mysteriis VD38 | ^z *aditis* O93; I83; Bcan4; P102; BIII3; *aditi korr. aus aditum* V630; *aditus korr. aus aditis* P9629; *aditus fehlt* E97; *Aditus korr. aus Auditus* S105 | ^a *am Rande* Inimici VD38 | ^b *hostes* Bcan4 **115** ^c *sollicite* E97 | ^d *muniamur* O93; P9629; I83; Bcan4; E97; P102; BIII3 **116** ^e *missis* BIII3 | ^f *am Rande* abstraxerit VD38 | ^g *abduxerit* N442; VD38; SG670; E97; P102; BIII3; S105 | ^h *totam* I83 **117** ⁱ *am Rande* conamine virtute VD38 | ^j *nisu korr. aus adnisu* P9629; *nisu korr. aus annisu* Bcan4; *nisu* P102 | ^k *ad* fehlt P9629 | ^l *am Rande* ovili ecclesiastica VD38 | ^m *am Rande* Laboremus VD38 **118** ⁿ *ut de*] *Unde* Bcan4 **119** ^o *praemium korr. aus proemium* SG670 **121** ^p *adiutorio* VD38; SG670; E97; P102; BIII3; S105 ^q *adiutorium opus est*] *adiutorio indigemus korr. aus adiutorio* SG670 | ^r *opus est* fehlt S105 **122** ^s *assiduis korr. aus assi* V630 ^t *quatenus korr. aus quatinus* Bcan4; *quatinus* E97 **123** ^u *am Rande* voluntatem VD38 | ^v *am Rande* possibilitatem VD38 **124** ^w *concedat korr. aus contendat* VD38 | ^x *eam korr. aus ea* P102 | ^y *ea nos via*] *eam nos viam* SG670 **125** ^z *quam korr. aus qui* E97

dirigat, ut sine quo nihil aspergimus^{a b}, per ipsum implere omnia valeamus.

Data V^c Idus Septembris Claudio^d et Paterno vv^e. cc. cons^f.

130 O93, f. 25ra; V630, f. 57va; N442, f. 55ra; I83, f. 120ra; VD38, f. 113va; SG670, p. 235b; P9629, f. 31v; Bcan4, f. 92r; E97, f. 63vb; P102; BII13, f. 100vb; S105, f. 88r

135

126 ^a *am Rande* Seminamus hoc est praedicamus VD38; *interlinear* id est incipimus, *am Rande r* SG670 | ^b aspergimus] agere possumus V630; E97 **128** ^c VI VD38; P102; BII13 | ^d claudio *korr. aus* cladio SG670; cladio S105 | ^e vv. cc.] v. c. SG670 **129** ^f ss. E97

128–129 Data...cons] Not. cons. sec. vit. Dion. c. 1. in libr. pontif.